

Onderwerp Stand van zaken problematische jeugdgroepen
ter informatie
Steller Lieuwe Rozema

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	050-3676195	Bijlage(n)	2	Ons kenmerk	545247-2022
Datum	9-11-2022	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Vanaf 1 januari 2017 werken wij in de gemeente Groningen met de ‘aanpak problematische jeugdgroepen Groningen’. Wij hebben deze aanpak samen met onze lokale ketenpartners ontwikkeld aan de hand van het landelijke 7 stappen model voor het succesvol aanpakken van jeugdgroepen. De aanpak is er op gericht om een jeugdgroep die zich negatief in een van de gebieden, wijken of dorpen van Groningen manifesteert zo snel mogelijk uit elkaar te laten vallen en de individuele jongeren via een reeks van preventieve en repressieve interventies te bewegen om andere, betere en positievere keuzes in het leven te maken.

Op dit moment zijn er vier jeugdgroepen in Groningen actief. Het gaat om de jeugdgroepen Noordelijke Wijken, De Wijert en AOD Lewenborg. Onlangs kregen wij vanuit onze ketenpartners in de wijk Lewenborg het signaal dat zich daar wellicht een nieuwe, zeer jonge jeugdgroep ontwikkelt. Op 3 oktober jl. heeft de lokale driehoek besloten de aanpak op deze nieuwe problematische jeugdgroep in te zetten.

Met deze brief informeren wij u over de belangrijkste ontwikkelingen van de afgelopen maanden binnen de aanpak problematische jeugdgroepen. Deze ontwikkelingen betreffen:

- de huidige stand van zaken van de vier problematische jeugdgroepen in Groningen en de fase waarin zij zich binnen de aanpak bevinden;
- trends en ontwikkelingen binnen de jeugdgroepen;
- de subsidieaanvraag van twee miljoen euro die wij onlangs hebben ingediend bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bijdrage uit het landelijke meerjarige programma Preventie met Gezag.

Volgvel 1

In februari 2023 informeren wij uw raad via een werksessie uitgebreider over de keten jeugd en veiligheid in Groningen en in maart 2023 organiseren wij een startbijeenkomst over het meerjarige programma Preventie met Gezag voor alle betrokkenen uit het werkveld.

In bijlage 1 beschrijven wij hoe de aanpak problematische jeugdgroepen in grote lijnen werkt. Bijlage 2 bevat een lijst met interventies die wij de afgelopen jaren in het kader van de aanpak problematische jeugdgroepen hebben ingezet.

Actuele stand van zaken jeugdgroepen

Hieronder volgt per jeugdgroep de actuele stand van zaken per september 2022.

Noordelijke Wijken

De jeugdgroep Noordelijke Wijken bestond bij aanvang in december 2020 uit 36 jongeren. De groep valt op vanwege het plegen van strafbare feiten, wapenbezit en het maken van videoclips op de openbare weg waarbij zij bivakmutsen en (nep)wapens tonen. De omvang van de groep is in de loop van de tijd afgenomen tot vijf jongeren, waarvan drie een negatief kopstuk zijn. Door de ingezette interventies hebben veel jongeren ervoor gekozen om geen deel meer uit te maken van deze jeugdgroep. Denk hierbij aan interventies als huisbezoeken, extra jongerenwerk in de avonden en weekenden, maatregelen in het repressieve kader, zoals jeugdreclassering en ondertoezichtstelling, en het doorverwijzen van jongeren naar de intensief jongerencoaches, die wij vanuit de Regiodeal al tweejarige pilot in de Noordelijke wijken uitvoeren.

De harde kern van de jeugdgroep is in de tussenliggende maanden wel iets gegroeid. Drie nieuwe groepsleden hebben een huisbezoek en een burgemeestersbrief gehad. Ook heeft de harde kern van deze jeugdgroep een straatroof gepleegd en zijn er vermoedens van drugshandel. Het advies is om de jongeren uit de harde kern in een Persoonsgerichte Aanpak (PGA) te zetten.

Was de conclusie in juni nog dat wij deze jeugdgroep wellicht op korte termijn konden afschalen, door de straatroof, de groei van de harde kern en de vermoedens van drugshandel is van afschalen voorlopig geen sprake. De aanpak blijft onverminderd van kracht.

De Wijert

De jeugdgroep De Wijert bestond bij aanvang in april 2021 uit vijftien jongens. De groep gedroeg zich provocatief tegenover politie en mishandelde en bedreigde buurtbewoners, pleegde een straatroof en hield zich bezig met het stelen en helen van fietsen en mountainbikes uit het luxere segment. De overlast beperkte zich niet alleen tot de Wijert, maar vond ook in Helpman, Haren en Zuidlaren plaats.

Momenteel bestaat de groep nog uit acht jongeren. Een aantal jongeren uit deze jeugdgroep is veroordeeld tot werkstraffen en proeftijd of heeft een dagvaarding gekregen. Daarnaast moeten sommige jongeren nog voorkomen voor het besturen van een motorrijtuig beneden de 16 jaar. Tot slot staan er nog zittingen voor een aantal jongeren in de planning voor het najaar en doet de Raad voor de Kinderbescherming momenteel onderzoek naar een jongere.

Volgvel 2

De groep hield zich gedurende de zomermaanden rustig, maar begin september veroorzaakte een aantal jongeren uit de buitenschil van de jeugdgroep overlast rondom een cafetaria in de wijk. Hierop hebben de BOA's het cafetaria bezocht en zijn de jongeren ingebracht in het risicojeugd-overleg Zuid. De pesterijen van jongeren uit deze groep richting drie jongeren uit Lewenborg vinden nog wel steeds plaats. Een gesprek tussen daders, slachtoffers en hun ouders staat gepland nadat de zittingen in het najaar hebben plaatsgevonden.

Interventies die wij op deze groep hebben bestond onder meer uit gezins- en opvoedingsondersteuning vanuit WIJ Groningen, extra inzet van jeugdwerkers en jeugdboa's op overlastplekken, het organiseren van zomeractiviteiten en vanwege de gepleegde strafbare feiten ook repressieve interventies als jeugdreclassering en bijzondere voorwaarden met reclasseringstoezicht.

In juni was het advies om na de zomer te bekijken of deze groep kon worden afgeschaald. Vanwege de zittingen in het najaar en het incident rondom het cafetaria is besloten dit over Oud & Nieuw heen te tillen.

AOD Lewenborg

De jeugdgroep AOD Lewenborg bestond bij aanvang in april 2021 uit 19 jongeren. De groep valt voorbijgangers en andere jongeren lastig, pleegt vernielingen en deelt online filmpjes van geweldplegingen. Ook hanteert de groep een puntensysteem waarbij een prijs staat op geweldpleging tegen andere jongeren. De groep manifesteert zich niet alleen in Lewenborg, maar ook in de binnenstad tijdens de Mei-kermis en in het uitgaansleven.

De groep bestaat momenteel nog uit acht jongeren, waarvan wij vier als negatief kopstuk aanmerken. De harde kern van deze jeugdgroep is nog wel zichtbaar op straat, maar manifesteert zich niet meer in groepsverband. Zowel jeugdboa's als wijkagenten melden momenteel geen bijzondere incidenten rondom deze jeugdgroep.

Bij gelijkblijvende omstandigheden schalen wij deze jeugdgroep na Oud & Nieuw af. Dit is in lijn met de conclusies uit de update van juni 2022.

Nieuwe groep Lewenborg

Vanuit onze ketenpartners in Lewenborg ontvingen wij signalen over een groep jonge kinderen die overlast op straat en rondom scholen veroorzaken. Deze jongeren zijn in het risicojeugd-overleg besproken en het jongerenwerk, jeugdboa's en wijkagent hebben extra inzet op deze groep gepleegd, door onder meer deze jongeren aan te spreken op hun gedrag, het afleggen van huisbezoeken en contact te leggen met hun ouders. Hierdoor nam de overlast af.

Inmiddels manifesteert de jeugdgroep zich weer negatief in de wijk door het lastigvallen en bedreigen van bewoners en andere kinderen, het plegen van vernielingen en een grote mond opzetten tegen de wijkagent. Het gaat om een groep van tien, twee jongens en acht meiden van 7 tot 17 jaar.

Op basis van de toename van de overlast, de (zeer) jonge leeftijd van de groepsleden en het sluiten van een woning waar drie jongeren uit deze groep woonden, is besloten om de politie een groepsscan te laten maken op basis waarvan de lokale driehoek op 3

oktober jl. heeft besloten om voor deze groep de aanpak problematische jeugdgroepen in te zetten.

Trends en ontwikkelingen

De ketenpartners die betrokken zijn bij de aanpak problematische jeugdgroepen zien de volgende trends en ontwikkelingen onder jongeren en jeugdgroepen:

- Het werven en rekruteren van jongeren verplaatst zich van de straat naar de onlinewereld. Dit proces lijkt te zijn versneld door de lock downs vanwege corona.
- Criminele organisaties hebben een neusje voor het rekruteren van jonge aanwas, met name als het om kwetsbare jongeren gaat.
- Een deel van de jongeren ontwikkelt steeds agressiever crimineel gedrag door bijvoorbeeld het plegen van straatroven en het uitdagen van gevestigde dealernetwerken. Deze fenomenen zien wij terug in de problematische jeugdgroepen.
- Jongeren komen steeds jonger in aanraking met (seksueel)geweld en criminaliteit, waarbij jongeren vaak zowel slachtoffer als dader zijn.
- Jongeren verharden en zijn steeds vaker in het bezit van steekwapens, tasers en soms zelfs doorgeladen pistolen. Het aantal steekincidenten onder jongeren neemt toe, net als (online) afpersing en sexting.
- Problematische jeugdgroepen van meer dan 30 jongeren zijn geen uitzondering meer.
- Het aandeel meisjes in de problematische jeugdgroepen en in de risicojeugd-overleggen stijgt. Wij zien ook steeds meer geweldsincidenten tussen meisjes onderling en soms ook tussen hun moeders.
- Jongeren zijn steeds minder aan een specifieke wijk gebonden, verplaatsen zich, onder meer via deelscooters, sneller en over een grotere afstand en maken meer dan voorheen deel uit van bredere fluïde netwerken die zich in verschillende samenstellingen en op verschillende plekken binnen en buiten de gemeente Groningen manifesteren.
- Een relatief nieuw fenomeen is dat jongeren andere jongeren dwingen om zich te verontschuldigen voor iets of op een andere manier proberen te vernederen door iemand te schoppen of te slaan. Dit alles wordt gefilmd en op sociale media gezet, waar volgers de filmpjes van commentaar voorzien. Een andere vergelijkbare trend is dat vooral meiden met elkaar vechten, hier een filmpje van maken en deze delen op sociale media. De volgers bepalen wie gewonnen heeft, de verliezer krijgt de L van loser toebedeeld en wordt met foto en een L op sociale media gezet. Om de L kwijt te raken moet je zelf ook een gevecht beginnen en dit winnen.
- Het is druk qua aanmeldingen van nieuwe jongeren bij de diverse risicojeugd-overleggen. Ketenpartners wijten dit vooral aan incidenten die tijdens de Meikermis hebben plaatsgevonden, onder meer vechtpartijen tussen verschillende groepen meiden. De vechtpartijen zijn gefilmd en op sociale media gezet. Maar ook omdat ketenpartners regelmatig jonge kinderen van 9-13 jaar op straat aantreffen die zich negatief manifesteren.
- De afdeling Openbare Orde en Veiligheid en het Veiligheidshuis hebben momenteel 6 jongeren in een Persoonsgerichte Aanpak (PGA). Het gaat om heftige incidenten. Veel van deze jongeren weten precies hoe zij de reclassering en hulpverlening op afstand kunnen houden en sociaal wenselijk gedrag vertonen op het moment dat het er toe doet. OOV gaat om tafel met

Volgvel 4

Operationeel Experts van de politie om een doorbraak te forceren in aantal van deze casussen. Er zijn namelijk veel signalen, maar weinig feiten.

- In Ten Boer zijn twee groepen jongeren actief die zorgen voor overlast, middelengebruik en vernielingen. Het gaat hier om low level jeugdgroepen die niet onder de aanpak problematische jeugdgroepen vallen of daarvoor in aanmerking komen. Er is gekozen voor een ouderavond als interventie. Hierbij zijn ook Verslavingszorg Noord Nederland, de jeugdboa's en Halt aanwezig. Het WIJ-team voert de regie.

Preventie met Gezag

Het kabinet heeft structurele middelen vrijgemaakt voor de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit via het langjarige programma Preventie met Gezag. Op advies van het Strategisch Beraad Ondernijning (SBO) heeft de minister van Justitie en Veiligheid besloten te starten in 20 kwetsbare gebieden die geprioriteerd zijn in het kader van het [Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid](#), waarvan Preventie met Gezag één van de pijlers is. Voor Groningen zijn de noordelijke stadswijken als kwetsbaar gebied aangewezen.

Het programma Preventie met Gezag is gericht op het voorkomen van jonge aanwas in het criminele circuit door het inzetten van een breed pakket aan preventieve en repressieve interventies.

Om voor deze meerjarige financiering in aanmerking te komen, hebben wij op 28 september jl. een projectplan ingediend. In totaal vragen wij een bedrag van twee miljoen euro.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.